

Itzulges

itzulpengintzarako tresna berria

PATXI ALAÑA

Iberba

Itzulpengintza arloan baliabide informatikoen garapena ziztu bizian doa. Oraingo honetan, Iberban egin dugun Itzulges aplikazioa aurkeztu nahi dizuegu. Bere izenak dioen moduan, itzulpenak kudeatzeko sortu da aplikazio hau, baina horrez gain, udal, erakunde edo enpresetan langileek euskaraz lan egiteko tresna praktikoa ere bada.

Erabiltzaileak

Aplikazio honek bi erabiltzaile mota ditu:

Enpresak, udalak... Batetik, itzulpenak egiten dituzten enpresak izan daitezke aplikazio honen erabiltzaileak eta beraren bidez, haiek behar izaten dituzten itzulpen eskaerak egin, jaso, egindako itzulpenak kontsultatu, beraien berezko hiztegia sortu, elikatu eta kontsultatu eta abar egin dezakete.

Beraz, dokumentazio eleanitza kudeatzen duten enpresei zuzenduta dago aplikazio hau, ez soilik euskara-gaztelaniarako, edozein hizkuntzatarako baizik.

Itzulges, testugintza eleanitzan langileak parte aktibo izatea nahi duten enpresa zein erakunderi zuzenduta dago. Izan ere, itzulpen laburrak egiteko edota kanpo itzultzaileek edo erakunderako langileek egindako testu zein itzulpenak zuzentzeko aukera eskaintzen du. Aukera hau administrazioetan, hala nola, udal, aldundi, erakunde publiko eta abarretan oso praktikoa da, Itzulges langileek eurek euskarazko testuak sortzeko edo itzulpenak egiteko tresna praktikoa delako.

Itzultzaile autonomoak edo itzulpen enpresak. Aplikazio hau itzultzaile autonomoentzat erabilgarria da oso, itzulpenak egiteko erabiltzeaz gain, bezeroei zerbitzu gehigarriak eskaintze-

ko aukera ematen dielako: zuzenketa zerbitzu arina, itzulpenak erraz gestionatzeko era berria, hiztegi propioak sortzeko aukera, etab. Itzulpen enpresentzat ere tresna praktikoa da, itzulpenen fluxu handia dutenez, itzulpenen esleipena, jarraipena, zuzenketa, zuzenketen jarraipena eta abar, egiteko aukera dutelako.

Funtzio nagusiak

Beraz, eta orain arte esandakoaren haritik, Itzulgesek lau funtzio nagusi dauzka:

1. Itzulpen eskaerak kudeatzea

Itzulgesek itzulpen eskatzaileen, itzultzaileen eta zuzentzaileen artean fluxua bideratzen du.

Eskatzaileak. Eskatzaileak, gero azalduko den moduan, aldi berean, itzulpenak egin edo euskara hutsezko testuak sor ditzake.

Itzultzaileak. Hauek ere aldi berean zuzentzaileak izan daitezke, beraien testuenak edo beste batzuek egindakoenak. Hau garrantzitsua da itzultzaileek zerbitzu berriak eskaintzeko, izan ere, udal eta enpresetarako lan eginez gero, erakunde horietako langileek egin ditzaketzen testuen zuzenketa lana erraz eskain dezakete.

Itzulitakoa. Aplikazioak itzulpen eskaerak egiterakoan, itzuli nahi den testua aurretik itzulita dagoen jakinarazten du. Kasu horietan, eskatzaileari horren berri ematen dio eta zuzenean biltegitik hartzeko aukera dauka.

iZulges												
Euskara Castellano Catala												Saiosa Itz
Itzultzeke												
Bid.	Testua	Jatorria	Itzulpena	Kodea	Eskatzailea	Izenburua/Jat.	Helmuga	Oharrak	J. Hitzak	Epea	Itzultzailea	H. Hitzak
		ES		14-25	Demoa		EU		0 0.	2014-02-13	Edurne Etxebarria	
		EU		13-32	Demoa	Hau proba bat da, eu...	ES		10	2013-11-28	Txomin Garzia	1
		ES		13-23	Demoa	La falta de obligato...	EU		3003	2013-12-10	Administratzailea x	300
Zuzentzeke												
Bid.	Testua	Jatorria	Itzulpena	Kodea	Eskatzailea	Izenburua/Jat.	Helmuga	Oharrak	J. Hitzak	Epea	Itzultzailea	H. Hitzak
		ES		14-27	Demoa	Nahia-Eskaeraren pro...	EU		150	2014-04-10	Edurne Etxebarria	15
		EU		14-23	Demoa	Udal kontabilitatean...	ES		80	2014-02-05	Administratzailea x	8
		ES		14-20	Demoa	Traducir esta frase	EU		3	2014-01-23	Edurne Etxebarria	
		ES		14-17	Demoa	Euskera técnico	EU		10	2014-01-23	Edurne Etxebarria	1
		ES		14-16	Demoa	euskara tekniko pro...	EU		5	2014-01-23	Edurne Etxebarria	
		EU		14-15	Demoa	Esaeeraren idazlana	EU		8	2014-01-23	Edurne Etxebarria	
		EU		14-14	Demoa	esaeeraren idazlana	EU		3	2014-01-23	Edurne Etxebarria	
		EU		14-8	Demoa	estepant	ES		6	2014-01-17	Txomin Garzia	
		ES		14-1	Demoa	Izaskun-itzulpenaren...	EU		38	2014-01-04	Administratzailea x	3
		ES		13-50	Demoa	Las nuevas clausulas...	EU		6	2013-12-10	Edurne Etxebarria	

Kontrol panela. Aplikazioak kontrol panela dauka eta bertan, itzulpeni buruzko informazio guztia ikusten da: eskatzaileak, itzultzaileak, zuzentzaileak, jatorrizko eta itzulpenaren hitz kopuruak, egoera (itzultzeke, zuzentzeke, amaituta, ezabatuta...), epeak, etab. Bezeroaren beharretara moldatzeko aukera asko dauka: nahi diren eremuak jartzen ditu ikusgai eta nahi den ordenan, eskaerak aukeratutako eremuaren arabera ordenatzen ditu, datu guztiak excelera esportatzen ditu fakturak errazago egiteko, etab.

Jakinarazpenak. Logikoa denez, aplikazioak posta elektronikoarekin batera egiten du lan eta eskaerak daudenean edo itzulpenak amaitzen direnean, e-postaren bidez mezua bidaltzen dio hartzaileari horren berri izateko, itzulpenak edo zuzenketak atxikita.

Malgutasuna. Administrazioaileak malgutasun handia du dena kudeatu dezakeelako: eskatzaileen altak, bajak, pasahitzak, memoriak, zuzenketak... Egunen batean administrazioailean lanean ez badago eta itzulpenak zuzentzerik edo egiterik ez badu, bere itzultze edo zuzenketa lana beste bati esleitu ahal dio.

Hizkuntza askotarako eskaerak. Testu bat 3-4 hizkuntzatarara itzuli behar baldin bada eskaera berberean adieraziko da eta aplikazioak itzultzaile bakoitzari bideratuko dio.

2. Itzulpenak egitea

Itzulgesen funtzio nagusia itzulpenak egin ahal izatea da. Horretarako, noski, itzulpen memoria batzuen bidez funtzionatzen du. Ikus ditzagun ezaugarri nagusiak:

Itzulpenak egitea. Itzulpenak egiteko bi zutabetan kokatzen ditu testuak: jatorrizko testua ezkerrean eta itzulpena egiteko lekua eskuinean. Memoriatik bi modutara zurrupatzen ditu testuak: %100 berdina denean urdinez eta %75etik gora denean marroiz. Kasu horretan, jatorrizko esaldian zegoen esaldi osoa agertzen da bi hizkuntzetan, aldatu den %25 hori arinago detektatzeko.

Itzulpenak egiteko behar diren beste funtzio batzuk ere baditu: esaldiak gehitzea (txarto moztuta dagoenean), kentzea (esaldia moztu behar denean), banan-banan edo automatikoki hitzak ordeztzea (itzulpena egin ahala kontzepturen bat aldatu nahi dugunean), letra-tamaina handitzea, zuzentzaile ortografikoa eta gorri azpimarratzen duenean hitz proposamena eman, jatorrizko esaldia helmuga esaldian automatikoki kopiatzea (obren edo atzerritar izenak direnean...), etab.

Itzulpen automatikoak. Interneten dauden itzulpen motoreak ere sartuta ditu. Euskarazkoan merezi ez badu ere, beste hizkuntzetan (gaztelaniatik katalanera edo galizierara...) lagungarria da: nahi izanez gero hasieran aplikatzen da eta gero esaldiak banan-banan zuzentzen dira.

Memoria eta hiztegi kontsulta. Logikoa denez, itzulpena egiten ari garenean hitzak kontsultatu behar izango ditugu. Horretarako goian bilaketa gelaxka agertuko da eta bertan nahi duzun hitza idatziz gero zenbait lekutan bilatzen du: itzulpen memorietan, enpresa bakoitze-

Gorde Atzera		04-33 Factura	
Hurrengoa	Bilatu	Zehatz bilatu ☐	Ordetzu Gehitu Kendu
Memoria guztia aztertu da.		Memoria Demoa_ES_EU Letra	
Eraldia (Castellano)		Itzulpena (Euskara)	
Concepto			
Precio unitario			
Cantidad			
Importe			
Forma de pago		Ordaintzeko era	
Fecha		Data	
Cliente		Bezeroa	
Producto		Produktua	
Descuento aplicado en la factura		Produktuan egindako deskontua	
Memorian: Descuento aplicado en el producto			
Forma de envío			

Itzulpena egitean, memorian topatzen dituen esaldi erabat edo %75ean berdinak zurruputzen ditu

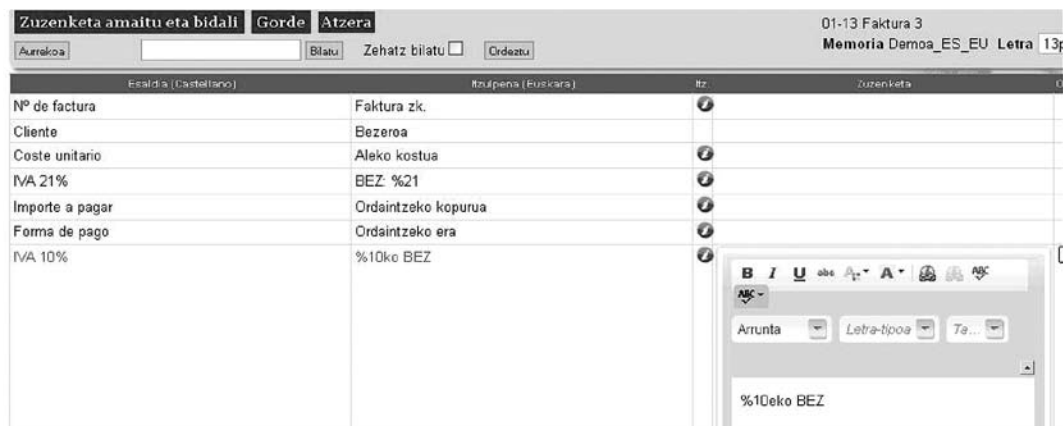
rako sor daitekeen hiztegi propioan eta Interneteko hiztegi erabilienetan. Horri esker, eskaera bakar batean, hitz horri buruz egon daitezkeen baliokideak kontsultatuko ditu.

Zuzenketa. Itzulgesek garrantzi handia ematen dio zuzenketa prozesuari eta horretarako, itzulpen prozesu barruan urrats berezitua da. Batetik, nahi izanez gero, beste pertsona bati eman ahal zaio zuzenketaren ardura eta horrela, itzulpena amaitzen denean, berak jasoko du eta berak egingo du zuzenketa.

Zuzentzeko aplikazioak hirugarren zutabea sortzen du eta bertan aldatu nahi den esaldia kopiatzen du, gero, nahi den aldaketa egiteko. Zuzenketak egiterakoan ohartxoia ere jartzeko aukera dago, egindako zuzenketaren azalpena jartzeko.

Horrez gain, norberak egiten dituen edo berari egiten dizkieten zuzenketen historiala gordetzen du eta horrela, zuzenketa lanaren jarraipena egitea errazten da.

Memoriak. Bezero bakoitzak bere memoria badu ere, itzultzaile batek bere bezero guztien memoriak kontsulta ditzake aldi berean. Horrez gain, beste itzultzailearen baten esku jar ditzake memoria hori on line, itzulpenean lagun diezaion, adibidez, txosten handi bat egiteko zatitu eta batzuen artean itzuli behar denean. Hau da, memoria on line dagoenez, erraz konpartitzen da behar den itzultzailearekin.

Zuzenketa hirugarren zutabean egiten da

(compensación por reembolso anticipado) que, en cualquier caso, nunca superarán los máximos establecidos por la Ley de Créditos al Consumo.	erabateko ezeztapenarena (dirua aurretik itzultzeagatik konpentsazioa) dira. Edonola ere, ez ditu inoiz gaudituko Kontsumorako Kredituen Legeak ezarritako gehienekoak.	ezeztapenarena (dirua aurretik itzultzeagatik konpentsazioa) baino ez dira. Edonola ere, ez ditu inoiz gaudituko Kontsumorako Kredituen Legeak ezarritako gehienekoak.	
A continuación te detallamos los pormenores de la jornada, con un pequeño cambio que notarás:	Jarraian, jardunaldiaren xehetasunak emango dizkizugu, igarriko duzun aldaketa txiki bat barne:	Jarraian, jardunaldiaren zehaztapenak emango dizkizugu, igarriko duzun aldaketa txiki bat barne:	2014-02-05
Marco: la Red surge de una necesidad detectada por los propios municipios en el "Diagnóstico de innovación a los ayuntamientos vascos" (2012) y las Agendas de innovación local-AIL (2009-2014)	Esparrua: Sarea "Euskadiko udalak berritzeko diagnostikoan" (2012) eta TBA-Tokiko Berrikuntza Agentzietan (2009-2014) udalek aurkitutako beharrezanetik sortu zen.	Esparrua: Sarea "Euskadiko udalatarako berrikuntza-diagnostikoan" (2012) eta TBA-Tokiko Berrikuntza Agentzietan (2009-2014) udalek aurkitutako beharrezanetik sortu zen.	2014-02-05
Las únicas comisiones que tiene son las de amortización anticipada y cancelación total (compensación por reembolso anticipado) que, en cualquier caso, nunca superarán los máximos establecidos por la Ley de Créditos al Consumo.	Dauzkan komisio bakarrak aurretiko amortizazioarena eta erabateko ezeztapenarena (dirua aurretik itzultzeagatik konpentsazioa) dira. Edonola ere,	Dauzkan komisiok aurretiko amortizazioarena eta erabateko ezeztapenarena (dirua aurretik itzultzeagatik konpentsazioa) baino ez dira. Edonola ere, ez ditu	2014-02-05

Egindako zuzenketen historiala gordetzen du

Aplikazioa memorien mantentze lana erraz egiteko pentsatuta dago eta horretarako, memorien atalean, fitxak bilatu, ordezkatu, daturen bat aldatu (itzultzailea, data...) eta beste funtzio batzuk badauzka. Horri esker, erakunde batean sail baten izena aldatuz gero, aurreko izena automatikoki ordeztu daiteke memoria osoan.

Horrez gain, wordfast, excel zerrendak eta bestelako euskarrietan dauden memoriak erraz inportatu zein esportatzen ditu. Adibidez, itzulpen bakoitzerako wordfast memoria bana sortzen du.

iTzulges

Euskara Castellano Català

Eskaerak --

Gorde **Atzera**

Izena: Enpresa edota norabideak adierazi (adib. Mendigasa_ES_EU)

Enpresa:

Jatorria:

Helmuga:

Aktibatuta: Erabili ahal izateko aktibatuta egon behar du

Partekatuta: Memoria hau zure bezero guztiekin partekatzeko

Inportatu (Wordfast): Ez da fitxategirik hautatu.

Bilaketak

Aldaketak egiteko, lehenengo, zein erregistro aldatu nahi duzun aukeratu

Testuak aldatu

Memoriaz aldatu

Norabidea aldatu

Itzult./zuzent. aldatu

Data aldatu

Memoria eguneratzeko menua

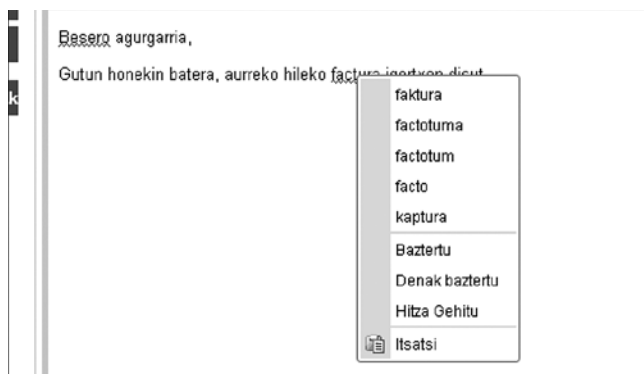
3. Langileek euskaraz lan egitea erraztea

Langileek itzuli edo idaztea. Aurreko funtzioez gain, Itzulgesek langileak euskararen normalizaziorako eragile aktibo bihurtzen laguntzen du. Izan ere, langileei testuak euskara hutsean sortzeko tresna erabilgarria ere eskaintzen zaie, hiztegi eta guzti. Itzulpen laburrak egiteko aukera ere badu.

Testu prozesadorea. Itzulgesek testu prozesadore gisa funtzionatzen du eta beraz, akats ortografikoak egiten direnean hitza gorritz azpimarratzen du, testu prozesadoreek egiten duten moduan.

Horrez gain, zuzentzaile ortografikoak zenbait aukera ematen du, esaterako berba berriak igotzeko aukera.

Testuak zuzentzea. Testua amaitutakoan zuzentzera bidaltzen da, itzulpenekin egiten den moduan. Zuzendu ondoren, posta elektronikoan testua jasoko du bi zutabetan: batean berak idatzitakoa egongo da eta beste zutabean zuzendutako testua. Fondo horian egin zaizkion zuzenketak zehaztuta egongo dira.

Akats ortografikoak detektatu eta hitz proposamenak egiten ditu

Zuzenketa zirkuitu horri esker, langileek idatzitako testuetan kalitatea ere berma daiteke.

Idazmen ikastaroak. Zuzenketa zerbitzu honi esker, adibidez, enpresa eta udalei zerbitzu berriak eskaini ahal zaizkie, esate baterako, idazmen ikastaroak.

4. Terminologia eta memoria sozializatzea

Enpresa bakoitzak bere hiztegi propioa sortu dezake eta, horri esker, itzulpenak egiterakoan langileek zein itzultzaileek beti terminologia bera eta memoriako itzulpen eguneratu berberak kontsultatuko dituzte. Sistema hau testu bateratuagoak lortzeko baliabide ona da.

Itzultzaileek zerbitzu berri hau eskaini ahal dute, hau da, erakundearen terminologia zerrenda prestatzea, memoria urtean behin eguneratzea (sailen izenak aldatu edo produktu berriak... egonez gero).

Beste aplikazioekiko abantailak eta desabantailak

Itzulgesek itzulpenak egiteko aplikazioekin alderatuta (Wordfast...) abantaila asko baditu ere desabantailaren bat ere badu. Adibidez, irudi edo argazkiak dituzten testuak edo formatu bereziak dituzten itzulpenak Wordfastekin hobeto itzultzen dira, itzulgesen irudiak gordetzea ez delako praktikoak.

Hala ere, arazo hau konpontzeko aukera badago, Itzulgesek itzulpen bakoitzean Wordfastekin bateragarria den memoria sortzen du. Horrela, testua itzuli eta zuzendu ondoren, word dokumentua zabaldu, itzulgesek sortutako memoria aukeratu eta doako Wordfasten bidez ordezkatu daitezke testuak automatikoki.

Beste arazo bat itzulpenak egiteko Internetera konektatuta egon beharra izan daiteke. Baina hau abantaila ere bada, Itzulges erabiliz gero ez delako beste itzulpen aplikazioekin lan egin ahal

izateko behar den asistentzia teknikorik behar, Interneten zuzenean egiten delako lan, inolako aplikaziorik instalatu behar izan gabe.

Kostua eta doako bertsioa

Itzulgesek doako bertsioa dauka, nahi duenak proba egiteko: itzulpenak, zuzenketak, memoriekin lan egitea, etab. Bertsio horrek muga bat dauka eta sor daitezkeen itzulpen memorietan, guztira, 1.500 esaldi gorde daitezke. Aplikazioarekin gustura egonez gero, ohiko bertsiora pasatzeko ez dago arazorik.

Itzulges aplikazio berria izanik, urrian abian jarri zenetik hona hobekuntza asko egin dira (itzulpen motoreak sartu, zuzenketa fluxua hobetu, ehunekoak automatikoki euskaratzea...) eta etengabe ari da hobetzen. Zentzu horretan, erabiltzaileek bidalitako proposamenak kontuan hartzen dira eta kostu gehigarririk gabe, horietako asko garatzen dira.

Aplikazioaren kostua erabiltzaile kopuruaren araberkoa da eta tarifa webgunean ikusgai dago.

Itzulges: una nueva herramienta para la traducción

Itzulges es una aplicación dirigida tanto a las empresas y entidades que trabajen con más de una lengua como a los propios traductores/as.

Tiene cuatro funciones básicas: por un lado canaliza las solicitudes y envíos de traducciones entre los solicitantes y los traductores/as. Cuando se gestiona un nivel alto de traducciones resulta una herramienta práctica por todas las funciones que ofrece.

Por otra parte con Itzulges se realizan las propias traducciones y el trabajo realizado queda guardado en una memoria de traducción.

En tercer lugar esta aplicación es muy útil para que el personal de una empresa, ayuntamiento, etc. realice las traducciones o redacte textos en euskera, ya que dispone de las mismas herramientas que el traductor/a y, así mismo, se le ofrece el servicio de corrección antes de que envíe los textos a clientes, etc.

Finalmente, Itzulges ayuda a socializar la terminología y la memoria de traducción entre el personal de la empresa y sus traductores/as externos/as ya que todos y todas consultan tanto el diccionario propio de la empresa como las memorias de traducción al mismo tiempo.

Itzulges : un nouvel outil pour la traduction

Itzulges est une application à destination des entreprises et des structures travaillant avec plus d'une langue, ainsi qu'aux traducteurs eux-mêmes.

Itzulges a quatre fonctions de base : tout d'abord, il centralise les demandes et les envois de traduction entre les clients et les traducteurs. Grâce à toutes ses fonctions, c'est un outil très pratique pour gérer un grand nombre de traductions.

D'autre part, les traductions sont réalisées à partir d'Itzulges, et le travail est conservé dans une mémoire de traduction.

Ensuite, cette application est très utile pour que le personnel d'une entreprise, d'une mairie, etc. réalise les traductions ou rédige des textes en basque, puisqu'il dispose des mêmes outils que le traducteur. De la même façon, le même service de correction lui est proposé avant l'envoi des textes au client.

Enfin, Itzulges contribue à partager la terminologie et la mémoire de traduction entre le personnel de l'entreprise et ses traducteurs externes, puisque tout le monde peut consulter le glossaire de l'entreprise et la mémoire de traduction.

Itzulges: A New Tool for Translation

Itzulges is an application aimed both at businesses and organizations that work with more than one language, and at translators themselves.

It has four basic functions. First, it guides requests and deliveries of translations between requestors and translators. When a high level of translation is required, it is a practical tool because of all the functions it provides.

Second, translation can be done through Itzulges, which then saves the created work in a translation memory.

Third, this useful application is of great assistance to the personnel of a business, town hall, or other organization in translating or editing texts in Basque, since it provides the same tools it offers to the translator as well as a correction service that can be implemented before texts are sent to clients.

Finally, Itzulges helps to streamline and facilitate the terminology and translation memory between the personnel of the organization and its external translators, given that both parties consult and work with the same dictionary of their business, and translation memories.